



## Rada ERÚ

**Energetický regulační úřad**  
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 12168-71/2017-ERU

V Jihlavě dne 21. května 2019

### Rozhodnutí

O rozkladu společnosti Devátá energetická, s.r.o., se sídlem Jablonecká 322/72, 190 00 Praha 9 - Střížkov, IČ: 457 93 590 (dále též „kontrolovaná osoba“ nebo „účastník řízení“), zastoupené [REDAKCE], advokátem se sídlem [REDAKCE], a rozkladu Společenství pro dům Čihákova 871/15, se sídlem Čihákova 871/15, 190 00 Praha 9, IČ: 248 36 877 (dále též „podatel“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12168-47/2017-ERU ze dne 29. června 2018 (sp. zn. OSR-12168/2017-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. b) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení odpovědným ve **výroku I.** ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterého se dopustil tím, že v cenové lokalitě „Praha 9 – VS Sokolovská 972/195“ požadoval výslednou cenu tepelné energie za rok 2014, do níž v rozporu s bodem (2.3) písm. b) přílohy č. 2 cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 2/2013, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí č. 2/2013“), uplatnil množství nakoupené tepelné energie ve výši [REDAKCE] GJ namísto skutečně dodaného množství [REDAKCE] GJ, ve **výroku II.** ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterého se dopustil tím že v dané cenové lokalitě požadoval výslednou cenu tepelné energie za rok 2015, do níž v rozporu s bodem (2.3) písm. b) přílohy č. 2 cenového rozhodnutí č. 2/2013 uplatnil množství nakoupené tepelné energie ve výši [REDAKCE] GJ namísto skutečně dodaného množství [REDAKCE] GJ a v položce „Elektrická energie“ ekonomicky neoprávněný náklad ve výši [REDAKCE] Kč bez DPH, ve **výroku III.** ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, kterého se dopustil tím, že v dané cenové lokalitě požadoval za rok 2016 výslednou cenu tepelné energie, do níž v rozporu s bodem (2.3) písm. b) přílohy č. 2 cenového rozhodnutí č. 2/2013 uplatnil množství nakoupené tepelné energie ve výši [REDAKCE] GJ namísto skutečně dodaného množství [REDAKCE] GJ, a dále v položce „Výrobní režie“ uvedl náklad ve výši [REDAKCE] Kč bez DPH, z něhož část ve výši [REDAKCE] Kč bez DPH je ekonomicky neoprávněným nákladem, ve **výroku IV.** zastavil správní řízení v části podezření z porušení § 78 odst. 1

energetického zákona, ve **výroku V.** uložil účastníkovi řízení úhrnnou pokutu ve výši 20 000 Kč a ve **výroku VI.** povinnost uhradit náklady řízení, přičemž dále ve **výroku VII.** nepřiznal náhradu škody Společenství vlastníků pro dům Čihákova 871/15, ve **výroku VIII.** Společenství vlastníků jednotek Sokolovská 965 a 966 v Praze a ve **výroku IX.** Společenství vlastníků jednotek Sokolovská 967 a 968 v Praze a odkázal tyto subjekty s nárokem na soud, Rada Energetického regulačního úřadu jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a), § 90 odst. 5 a § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustanovené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

**I. Rozklad Společenství pro dům Čihákova 871/15, se sídlem Čihákova 871/15, 190 00 Praha 9, IČ: 248 36 877, proti výrokům I. až VI. a výrokům VIII. a IX. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12168-47/2017-ERU ze dne 29. června 2018 (sp. zn. OSR-12168/2017-ERU) se zamítá jako nepřipustný.**

**II. Výroky I., II., III., V. a VI. rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12168-47/2017-ERU ze dne 29. června 2018 (sp. zn. OSR-12168/2017-ERU) se zrušují a správní řízení pod sp. zn. OSR-12168/2017-ERU se v této části zastavuje.**

### **Odůvodnění:**

#### **I. Průběh kontroly**

Energetický regulační úřad zahájil dne 19. září 2016 u kontrolované osoby kontrolu dodržování povinností plynoucích z § 78 odst. 1 energetického zákona v cenové lokalitě „Praha 9 – VS Sokolovská 972/195“. O výsledku kontroly kontrolní pracovníci vyhotovili kontrolní protokol č. ██████████ ze dne 12. prosince 2016. V rámci kontrolních zjištění došli k závěru, že v cenové lokalitě kontrolovaná osoba provozuje rozvodné tepelné zařízení připojené k primárnímu rozvodu společnosti Pražská teplárenská, a.s., prostřednictvím výměňkové stanice, když následně je tepelná energie dodávána do pěti bytových bloků, tj. pěti odběrných míst. Při porovnání hodnot naměřených v předávacím místě tepelné energie od společnosti Pražská teplárenská, a.s., a hodnot z měřicích zařízení v jednotlivých odběrných místech, bylo za rok 2015 zjištěno, že hodnota z měřidla společnosti Pražská teplárenská, a.s., byla rozdělována mezi odběratele dle poměrných náměrů měřidel v jednotlivých odběrných místech a stanovených koeficientů zachycujících tepelné ztráty v rozvodném zařízení. Kontrolovaná osoba sice nepostupovala podle § 78 odst. 1 energetického zákona, nicméně vyúčtovala odběratelům stejné množství tepelné energie, které nakoupila, k žádnému poškození odběratelů tak nedošlo.

Dne 7. dubna 2017 oznámil Energetický regulační úřad kontrolované osobě zahájení kontroly ve věci dodržování cenových předpisů v letech 2014 a 2015. Svá kontrolní zjištění shrnul Energetický regulační úřad v protokolu č. ██████████ ze dne 10. července 2017. Energetický regulační úřad uvedl, že v roce 2014 kontrolovaná osoba kalkulovala náklady a zisk ve výši ██████████ Kč, když jednotkovou cenu stanovila dle množství naměřené v místě předání od společnosti Pražská teplárenská, a.s., na ██████████ GJ. Jednotlivým odběratelům nicméně dle náměrů jejich měřicích zařízení dodala ██████████ GJ, čímž došlo ke zkreslení jednotkové ceny. Kontrolovaná osoba přitom odběratelům účtovala pouze

měsíčně předběžnou cenu, přičemž vyúčtování výsledné ceny již neprovedla, celkově vyúčtovala částku [REDACTED] Kč. Ohledně roku 2015 Energetický regulační úřad uvedl, že v položce „Elektrická energie“ byly uplatněny náklady [REDACTED] Kč, nicméně z vyúčtování sdružených služeb dodávky elektřiny vyplynulo, že vyúčtována byla částka o [REDACTED] Kč nižší. Ohledně vyúčtování ceny za tento rok Energetický regulační úřad zjistil, že dodáno odběratelům bylo [REDACTED] GJ, ale vyúčtováno [REDACTED] GJ dle náměru měřidla společnosti Pražská teplárenská, a.s., čímž došlo ke zkreslení jednotkové ceny. Celkově byly kalkulovány náklady a zisk ve výši [REDACTED] Kč, ale účastník řízení vyúčtoval odběratelům pouze [REDACTED] Kč, a to v důsledku toho, že účtoval pouze předběžnou cenu tepelné energie a nikoliv cenu výslednou.

Dne 3. července 2017 oznámil Energetický regulační úřad kontrolované osobě zahájení kontroly ve věci dodržování cenových předpisů v roce 2016. Svě závěry Energetický regulační úřad shrnul v kontrolním protokolu č. [REDACTED] ze dne 31. října 2017. Konstatoval, že kontrolovaná osoba v položce „Výrobní režie“ uplatnila náklady ve výši [REDACTED] Kč, a to na základě procentuálního podílu stanovujícího dělení vnitropodnikových nákladů, když na danou cenovou lokalitu připadaly náklady v poměru [REDACTED] %. V rámci těchto nákladů byly účtovány nejen náklady režijní, ale i náklady přímo přiřaditelné, a to vztahující se k jiným vymezeným územím kontrolované osoby, konkrétně se jednalo o náklady ve výši [REDACTED] Kč. Ohledně vyúčtování ceny za dodávky v roce 2016 Energetický regulační úřad uvedl, že kontrolovaná osoba dodala odběratelům [REDACTED] GJ tepelné energie, ale vyúčtovala [REDACTED] GJ dle množství naměřeného v předávacím místě měřidlem společnosti Pražská teplárenská, a.s., čímž ovšem nedošlo ke změně výše nákladů a zisku uplatněných v cenové kalkulaci ([REDACTED] Kč).

## **II. Správní řízení na prvním stupni**

Dne 18. prosince 2017 zahájil Energetický regulační úřad s kontrolovanou osobou správní řízení na základě možného porušení § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách a § 78 odst. 1 energetického zákona.

Dne 6. března 2018 se Společenství pro dům Čihákova 871/15 přihlásilo jakožto poškozený subjekt s uplatněním nároku na náhradu škody, kterou vyčíslilo na [REDACTED] Kč. Dne 7. března 2018 se s nárokem na náhradu škody ve stejné výši přihlásilo Společenství vlastníků jednotek Sokolovská 965 a 966 v Praze a téhož dne i Společenství vlastníků jednotek Sokolovská 967 a 968 v Praze, a to s nárokem ve výši [REDACTED] Kč.

Účastník řízení se vyjádřil dne 19. března 2018 tak, že svým jednáním nezískal žádný neoprávněný majetkový prospěch, přičemž odkázal i na předchozí správní řízení. Konstatoval, že za období let 2014 až 2016 vyúčtoval odběratelům o [REDACTED] Kč méně, než mohl. Ve vyjádření ze dne 20. dubna 2018 účastník řízení uvedl, že jeho jednání nenaplnilo potřebnou intenzitu materiální stránky, aby mohlo být přestupkem.

## **III. Napadené rozhodnutí**

Rozhodnutím č. j. 12168-47/2017-ERU ze dne 29. června 2018 Energetický regulační úřad rozhodl tak, jak je uvedeno v návěti tohoto rozhodnutí.

Energetický regulační úřad se ztotožnil v rámci správního řízení se skutkovým stavem věci, jak byl zjištěn v rámci provedených kontrol. Ohledně právního posouzení tohoto jednání uvedl, že dle cenových rozhodnutí výsledná cena tepelné energie vychází z výsledné kalkulace, která vychází z ekonomicky oprávněných nákladů a odpovídá mj. skutečnému množství tepelné energie za ukončený kalendářní rok. Účastník řízení uplatnil v roce 2015 v ceně tepelné energie náklad na dodávky elektrické energie, který ve výši [REDAKCE] Kč nebyl ekonomicky oprávněný, jelikož skutečné náklady účastníka řízení byly o uvedenou částku nižší. V ceně roku 2016 dále účastník řízení uplatnil v položce „Výrobní režie“ náklad ve výši [REDAKCE] Kč ([REDAKCE] % podíl z [REDAKCE] % podílu režijních nákladů účastníka), nicméně na účet 518 200 mezi režijní náklady zahrnoval i náklady nesouvisející s předmětnou cenovou lokalitou.

Ohledně vyúčtovaného množství tepelné energie Energetický regulační úřad uvedl, že výsledné ceny uplatněné účastníkem řízení nevycházely z množství dodané tepelné energie a dosažených výnosů. Účastník řízení po odběratelích (po odečtení ekonomicky neoprávněných nákladů) mohl požadovat o [REDAKCE] Kč více, což ale nic nemění na tom, že se přestupku dopustil. Energetický regulační úřad dále uvedl, že ohledně porušení § 78 odst. 1 energetického zákona v roce 2015 postupoval účastník řízení v rozporu s právními předpisy, neboť neúčtoval dodávku tepelné energie dle údajů měřicího zařízení.

V rámci hodnocení těchto skutečností Energetický regulační úřad dospěl k závěru, že ohledně vyúčtování množství tepelné energie je materiální stránka přestupku naplněna, jelikož věcné usměrňování je důležitým nástrojem a musí být bezpodmínečně dodržováno, což účastník řízení neučinil. Ohledně porušení § 78 odst. 1 energetického zákona dospěl k závěru, že účastník řízení nesprávně přepočtl jednotkovou cenu užitím hodnoty dodané tepelné energie z měřidla ve vlastnictví společnosti Pražská teplotenská, a.s., ale nijak se tím neobohatil ani nepoškodil odběratele. Ohledně uložení správní sankce Energetický regulační úřad uvedl, že účastník řízení se dopustil tří přestupků podle § 16 odst. 1 písm. d) energetického zákona, přičemž nejzávažnější byl přestupek týkající se roku 2015, kde byl uplatněn ekonomicky neoprávněný náklad ve výši [REDAKCE] Kč. Zároveň však v daném roce účastník řízení vyúčtoval takřka o [REDAKCE] tisíc Kč méně, než vyúčtovat mohl, především z tohoto důvodu tak Energetický regulační úřad uložil pokutu ve výši 20 000 Kč. Ohledně nároků subjektů, které se do řízení přihlásily jako poškození, konstatoval Energetický regulační úřad, že z podkladů správního řízení nevyplývá způsobení škody odběratelům, ve vztahu k jejich nárokům tak nelze hovořit o spolehlivě zjištěné škodě.

#### **IV. Rozklad účastníka řízení**

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12168-47/2017-ERU ze dne 29. června 2018, které mu bylo doručeno dne 30. června 2018, podal účastník řízení dne 16. července 2018 rozklad směřující proti výrokům I., II., III., V. a VI. tohoto rozhodnutí. Účastník řízení namítl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě neúplně zjištěného skutkového stavu, resp. nesprávných skutkových závěrů, věc byla právně nesprávně posouzena a Energetický regulační úřad zatížil rozhodnutí procesními vadami.

Dne 27. července 2018 účastník řízení zaslal doplnění odůvodnění rozkladu. Dle účastníka řízení ohledně výsledné ceny tepelné energie za rok 2014 a 2015 bylo kontrolou konstatováno, že nedošlo k poškození odběratelů, když v obou letech uhradili méně, než jim mohlo být vyúčtováno. Ohledně výsledné ceny tepelné energie za rok 2016 dospěl

Energetický regulační úřad ke stejným závěrům. Jelikož nebyla naplněna materiální stránka přestupků, nemohlo dojít k jejich spáchání.

## V. Rozklad Společenství pro dům Čihákova 871/15

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12168-47/2017-ERU ze dne 29. června 2018, které mu bylo doručeno dne 3. července 2018, podalo dne 18. července 2018 rozklad Společenství pro dům Čihákova 871/15, které navrhlo zrušení napadeného rozhodnutí, alternativně jeho změnu, dále rozšíření tohoto rozhodnutí o správnou skutkovou kvalifikaci jednání obviněného za roky 2014 a 2016 ve vztahu ke spáchání přestupků podle § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona a uložení nápravného opatření k náhradě vzniklé škody či bezdůvodného obohacení.

Dne 20. srpna 2018 obdržel Energetický regulační úřad doplnění rozkladu, v němž podatel uvedl, že Energetický regulační úřad neúplně zjistil skutkový stav věci a nezohlednil námitky Společenství pro dům Čihákova 871/15. Podatel především uvedl, že Energetický regulační úřad neposoudil výši nájmu v ceně tepelné energie, když uznal náklady ve výši ■ Kč/GJ, ačkoliv z nájemní smlouvy vyplývá výše nájmu ■ Kč/GJ, z čehož plyne, že veškeré okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu nebyly zjištěny, resp. z nich nebyly vyvozeny náležité závěry, v daném případě závěr o neoprávněném majetkovém prospěchu účastníka řízení ve výši cca ■ tisíc Kč za rok 2014 a cca ■ tis. Kč za rok 2016. V tomto ohledu nemohou obstát závěry Energetického regulačního úřadu ohledně toho, že účastník řízení mohl účtovat odběratelům více, než vyúčtoval. Podatel dále namítal, že Energetický regulační úřad neposuzoval přiměřenost zisku v ceně tepelné energie, a to zejména s ohledem na vertikální majetkové propojení mezi účastníkem řízení a Městskou částí Praha 9, ačkoliv otázka majetkového propojení je dle účastníka řízení pro cenovou kontrolu zásadní. Podatel uvedl, že toto propojení bylo zastíráno klamavou smlouvou o dodávkách tepelné energie, kde nepravdivě jako odběratel vystupovala společnost TOMMI – holding s.r.o. Podatel v tomto směru zdůraznil hodnotu pronajímaného majetku pro dodávky tepelné energie a dovodil, že výnosnost ve formě zisku v ceně tepelné energie byla ■ %. Podatel dále namítl nesprávnost závěrů Energetického regulačního úřadu ohledně porušení § 78 odst. 1 energetického zákona, jelikož v daném případě se jednalo o pevně stanovenou cenu a účastník řízení vyúčtoval odběratelům více, než měl, a to v rozporu se smlouvou. Odkázal na rozhodnutí předsedkyně Energetického regulačního úřadu č. j. 11630-43/2015-ERU ze dne 6. března 2017 a závěry v něm uvedené. Podatel namítá procesní pochybení správního orgánu, když požadoval vyčíslení náhrady škody společně s přihlášením nároku, to však mohlo být učiněno až po nahlédnutí do spisu.

Účastník řízení navrhl o rozkladu rozhodnout tak, že výrok I. bude doplněn o porušení § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách zahrnutím ekonomicky neoprávněných nákladů na nájemné, a dopočítat neoprávněný majetkový prospěch, alternativně napadené rozhodnutí zrušit a vrátit k novému řízení. Dále navrhl uložit účastníkovi řízení pokutu ve výši 110 719 Kč, změnu výroků ve vztahu k poškozeným a uložení nápravného opatření ve výroku X., případně doplnění dalších výroků ohledně porušení § 78 odst. 1 energetického zákona.

Rada obdržela dne 17. května 2019 podání Společenství vlastníků pro dům Čihákova 871/15 označené jako „2. Doplnění rozkladu proti nezákonnému rozhodnutí ERÚ“, v němž podatel zdůraznil některé své předchozí námitky a uvedl, že nebylo rozhodnuto o jeho nároku o škodě, resp. bezdůvodném obohacení, ve výši nepřiměřeného zisku v ceně tepelné energie.

Podatel konstatoval, že tuto vadu je Rada povinna napravit, zároveň si stěžoval na nečinnost oprávněné úřední osoby, která si nevyžádala dokončení cenové kontroly ve vztahu k zisku. Podatel dále uvedl, že i kdyby účastník řízení pouze přeprodával tepelnou energii od společnosti Pražská teplárenská, a.s., měl tak činit bez zisku.

Zároveň účastník řízení vzal zpět svůj rozklad proti výroku VII. a uvedl, že se dovolává povinnosti rozhodnout o škodě za nepřiměřený zisk účastníka řízení, jelikož Energetický regulační úřad rozhodl pouze o škodě ve výši 637 650 Kč vyplývající z nedodržení povinností energetického zákona.

## VI. Řízení o rozkladu účastníka řízení

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla Rada Energetického regulačního úřadu tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), platí, že odvolací orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Rada tudíž obecně musí plně přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí i jeho věcnou správnost, a to z úřední povinnosti.

Po posouzení Rada konstatovala, že řízení bylo s účastníkem řízení vedeno pro několik odlišných skutků, přičemž přihlédla i ke skutečnosti, že se nejedná o první správní řízení s účastníkem řízení.

Účastník řízení byl jednak podezřelý z porušení § 78 odst. 1 energetického zákona, a to v souvislosti s jednáním, kdy měření dodávky tepelné energie probíhalo v předávací stanici mezi primárním a sekundárním rozvodem společností Pražská teplárenská, a.s., následně bylo již množství tepelné energie rozúčtováno mezi jednotlivé odběratele na základě náměrů poměrových měřidel a dopočítání pomocí koeficientů zohledňujících tepelné ztráty v sekundárním okruhu. Takové jednání obecně Rada považuje za rozporné s § 78 odst. 1 věty první energetického zákona, podle níž *„povinností dodavatele tepelné energie je dodávku tepelné energie měřit, vyhodnocovat a vyúčtovat odběrateli tepelné energie podle skutečných parametrů teplonosné látky a údajů měřicího zařízení, které na svůj náklad osadí, zapojí, udržuje a pravidelně ověřuje správnost měření v souladu se zvláštním právním předpisem“*. A to již z toho hlediska, že účastník řízení vlastním měřicím zařízením dodávky tepelné energie vůbec neměřil.

Předpokladem toho, aby bylo možno zákazníkům dodávku řádně vyúčtovat, je skutečnost, že je taková dodávka řádně měřena, anebo jiným způsobem vyhodnocena. Pokud tedy uvedené ustanovení uvádí slova „podle... údajů měřicího zařízení“, je třeba tím chápat právě skutečnost, že účtována by měla být primárně částka odpovídající naměřeným hodnotám dodávky. V tomto ohledu není možno povinnost vyúčtování dodávky tepelné energie ve smyslu § 78 odst. 1 energetického zákona interpretovat z hlediska cenového (ceny tepelné energie podléhajícími pravidlům věcného usměrňování), tj. ve smyslu platby za tepelnou energii jak z hlediska množství, tak ceny, ale jedná se toliko o aspekt vyúčtování ve smyslu množstevním. Otázka ceny tepelné energie spadá do předmětu právní regulace zákona o cenách. Praxe ohledně společného měření dodávky pro více odběrných míst, aniž

by byla měřena dodávka v konkrétním odběrném místě, která je navíc spojena s dopočítáváním tepelných ztrát v zařízení mezi místem měření a jednotlivými odběrnými místy, může pozměnit množství tepelné energie, které by bylo naměřeno v odběrném místě a mělo by být vyúčtováno, na druhou stranu se takový postup nemusí projevit z hlediska ceny. Jelikož povinnost vyúčtování podle § 78 odst. 1 energetického zákona je třeba interpretovat množstevně, k porušení zákona by zde došlo, nicméně bez vzniku neoprávněného majetkového prospěchu na straně dodavatele. Smyslem § 78 odst. 1 energetického zákona, který ve vztahu k vyúčtování nelze pomíjet, je i to, aby odběratel tepelné energie získal informaci o tom, jaké množství tepelné energie skutečně odebral, nikoliv pouze to, jaká je výše jeho platební povinnosti.

V uvedeném případě nicméně bylo řízení ve vztahu k porušení § 78 odst. 1 energetického zákona zahájeno pouze ve vztahu k roku 2015, přičemž údaje ohledně měření dodávky za tento rok nebyly průkazné (množství naměřené v odběrných místech a v předávací stanici v zásadě odpovídalo) a vymykaly se údajům za roky 2014 a 2016. Rada ve vztahu k tvrzenému porušení konstatuje, že řízení v uvedené části bylo zastaveno, účastník řízení proti tomuto výroku rozklad nepodal a Společenství vlastníků Čihákova 871/15 proti němu rozklad podat nemůže. Přesto lze pochybovat o tom, že uvedená kontrolní zjištění byla vyhodnocena zcela správně, když již kontrolní protokol č. [REDAKCE] v závěru konstatoval, že jednání účastníka formálně nebylo v souladu s § 78 odst. 1 energetického zákona, ale že povinnost stanovená § 78 odst. 1 byla dodržena, což jsou zjevně závěry si vzájemně odporující. Stejně zavádějící bylo oznámení o zahájení správního řízení, které bylo formulováno ve smyslu navyšování nákladů v ceně tepelné energie výše uvedeným jednáním účastníka řízení, aniž by taková skutečnost z kontrolních zjištění vyplývala. Pokud ve vztahu k roku 2015 Energetický regulační úřad nezjistil ohledně tohoto jednání naplnění materiální stránky přestupku a řízení v části zastavil, byl tento procesní postup v pořádku, byť je otázkou, proč neposuzoval toto jednání i za roky 2014 a 2016 a ve vztahu k nim řízení nezahájil. Výše uvedená nevyjasněnost povahy § 78 odst. 1 energetického zákona a jednání účastníka řízení však vedla i k pochybení ohledně závěrů vztahujících se k porušení cenových předpisů.

Ve správním řízení byl účastník řízení uznán odpovědným za porušení § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách v letech 2014 až 2016 mj. jednáním spočívajícím v tom, že do kalkulace výsledné ceny tepelné energie uplatnil množství nakoupené tepelné energie namísto skutečně dodaného množství, tj. že jednotkovou cenu nestanovoval z množství dodaného odběratelům a tepelné ztráty nezahrnoval do ceny nákladovým způsobem, ale náklady (včetně nákladů na nákup tepelné energie od společnosti Pražská teplárenská, a.s.) rozděloval dle nakoupeného množství. Uvedené jednání mělo zjevně úzkou spojitost se způsobem měření tepelné energie a dopočítáváním tepelných ztrát k hodnotám dodávky vztahujícím se k jednotlivým odběrným místům.

Podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí přestupku tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1.

Z uvedeného vyplývá, že předmětného přestupku podle zákona o cenách se může dopustit prodávající ve vztahu k ceně, kterou určitým způsobem u odběratelů uplatňuje (sjedná, anebo ji vyúčtuje). Tomu ostatně odpovídá i definice ceny provedená v § 2 odst. 2

písm. a) uvedeného zákona. Pokud by se nejednalo o částku požadovanou či jinak uplatňovanou v rámci dodávky konkrétního zboží podléhajícího cenové regulaci, vůbec by se o cenu ve smyslu zákona o cenách nejednalo. Dodržení postupů věcného usměrňování podle § 6 odst. 1 zákona o cenách má pak logicky význam pouze tam, kde je tímto postupem tvořena cena uplatněná při prodeji vymezeného druhu zboží.

Jak vyplývá z kontrolních protokolů č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE], účastník řízení v letech 2014 až 2016 výslednou cenu tepelné energie odběratelům vůbec nevyúčtoval. Protokoly se shodují v konstatování, že účastník řízení vyúčtoval cenu „prostřednictvím vystavených měsíčních faktur“, přičemž se jednalo toliko o cenu předběžnou. Účastník řízení po skončení kalendářního roku slovy kontrolních protokolů „po zjištění skutečně vynaložených nákladů na dodávku tepelné energie odběratelům již neprovádí vyúčtování výsledné ceny tepelné energie“. Jak vyplývá z kontrolních zjištění, účastníkem řízení v kontrole předložené kalkulace výsledné ceny tepelné energie vycházely (s výjimkou nákladů ekonomicky neoprávněných identifikovaných ve výroku napadeného rozhodnutí) ze skutečně vynaložených nákladů na dodávku tepelné energie v kalendářním roce, ale cena vyplývající z této výsledné kalkulace nebyla zákazníkovi vyúčtována.

Nutno uvést, že již tento postup sám o sobě představuje porušení cenových předpisů, jak konstatoval i Krajský soud v Brně v rozsudku č. j. 30 A 17/2017-400 („Pokud tedy dodavatel tepelné energie nekalkuluje výslednou cenu tepelné energie a tuto cenu následně u odběratelů neuplatní, tj. neprovede vyúčtování uplatňované předběžné ceny dle skutečného množství dodané tepelné energie a skutečných nákladů, nemůže se jednat o případ, že by po odběratelích požadoval cenu, jejíž kalkulace byla vytvořena v souladu s podmínkami věcného usměrňování.“). Energetický regulační úřad nicméně ve vztahu k tomuto porušení cenových předpisů s účastníkem řízení správní řízení nevedl.

Na základě výše uvedeného je třeba konstatovat, že jednání účastníka řízení popsané ve výroci I., II. a) a III. a) napadeného rozhodnutí nemůže naplnit skutkovou podstatu přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, neboť i pokud by účastník řízení nepostupoval formálně v souladu s cenovým rozhodnutím č. 2/2013, bylo by to zjevně ve vztahu k výsledné kalkulaci ceny, která nikdy odběratelům nebyla vyúčtována, tj. o cenu ve smyslu zákona se nejednalo.

Z toho také plynou deficity odůvodnění napadeného rozhodnutí v části posouzení společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, neboť s výjimkou dvou ekonomicky neoprávněných nákladů identifikovaných ve výroci II. b) a III. b) Energetický regulační úřad nezjistil, že by postupem účastníka řízení mělo dojít k uplatňování vyšší ceny tepelné energie, než odpovídá cenovým předpisům. I z tohoto důvodu bylo zjevně odůvodnění paušální a plytké (viz str. 40 „věcné usměrňování je důležitým nástrojem“, „protiprávní jednání může mít výrazný nepříznivý společenský dopad na odběratele“), neboť Energetický regulační úřad nedokázal identifikovat společenskou škodlivost jednání účastníka řízení.

Zbývá posoudit zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů účastníkem řízení do ceny tepelné energie, konkrétně nákladů do položky „Elektrická energie“ v roce 2015 a do položky „Výrobní režie“ v roce 2016. Předně je třeba konstatovat, že tyto náklady byly obsaženy v předložených kalkulacích výsledné ceny, jejichž nákladové položky kontrolní pracovníci prověřili v rámci kontroly. Na základě toho kontrolní pracovníci konstatovali, že účastník řízení vyúčtoval v roce 2014 o [REDAKCE] Kč, v roce 2015 o [REDAKCE] Kč (od této



částky je nutno odečíst ekonomicky neoprávněný náklad ve výši [REDAKCE] Kč) a v roce 2016 o [REDAKCE] Kč (od této částky je třeba odečíst ekonomicky neoprávněné náklady ve výši [REDAKCE] Kč) menší objem plateb odběratelů, než by odpovídalo předloženým kalkulacím výsledné ceny tepelné energie. Z uvedeného lze učinit závěr, že účastník řízení v důsledku nedosáhl nepřiměřeného majetkového prospěchu a vůči odběratelům se tak neobohatil, byť se tak stalo v zásadě v důsledku nesprávného postupu při kalkulaci a vyúčtování ceny tepelné energie, nicméně ve vztahu k tomuto porušení prvostupňový správní orgán řízení nezahájil.

V souvislosti s ekonomicky neoprávněnými náklady považovala Rada za nutné se zabývat i námitkami Společenství pro dům Čihákova 871/15 uplatňovanými v řízení ohledně nákladů na nájem. V tomto ohledu je předně nutno dát podateli za pravdu, že v nájemní smlouvě [REDAKCE] bylo nájemné za topná zařízení sjednáno ve výši [REDAKCE] Kč/GJ, byť z textu smlouvy není zcela zjevné, o jakou částku se mělo jednat, jelikož smlouva tuto jednotkovou sazbu nájemného váže na množství tepelné energie vyrobené v rámci zdrojů tepelné energie uvedených v příloze, v případě poškozených je jim nicméně tepelná energie dodávána z rozvodného zařízení, a to na základě jejího nákupu účastníkem řízení od společnosti Pražská topná, a.s. (vedle toho jsou ve smlouvě uvedeny i některé domovní kotelny, ale z těch konkrétně poškozeným nebylo dodáváno). Jak je dále patrné ze spisu, dodatkem nájemní smlouvy z 1. února 2011 byla výše nájemného zvýšena na [REDAKCE] Kč/GJ, přičemž účastník řízení v průběhu kontroly podáním ze dne 27. dubna 2017 sdělil, že nájemné je účtováno ve výši [REDAKCE] Kč za GJ. Z podkladů na stranách 2018 a násl. kontrolního spisu sp. zn. 04210/2017-ERU lze zjistit, že nájemné bylo účtováno ve výši [REDAKCE] Kč/GJ, a to i ve vztahu k tepelné energii dodávané prostřednictvím výměňkových stanic. Z uvedeného hlediska tak Rada má za to, že Energetický regulační úřad nepochybil, pokud nedospěl k závěru, že by účastník řízení v ceně tepelné energie uplatnil v položce „Nájemné“ ekonomicky neoprávněné náklady.

## VII. Řízení o rozkladu Společenství pro dům Čihákova 871/15

Rozklad Společenství pro dům Čihákova 871/15 byl podán včas, ale bez uvedení důvodů, v čem podatel spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Tyto důvody následně doplnil podáním ze dne 20. srpna 2018. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů. K podání ze dne 17. května 2019 Rada uvádí, že se nejedná o doplnění rozkladu, které by (s výjimkou částečného zpětvzetí rozkladu) mělo vliv na rozsah odvolacího přezkumu, protože podatelům rozklad již předtím obsahoval veškeré náležitosti, přičemž toto podání bylo zjevně učiněno po uplynutí lhůty k podání rozkladu.

Podle § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky se proti rozhodnutí o přestupku, kterým byla vyslovena vina, může odvolat poškozený pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Jak uvádí právní doktrína (Prášková, H. *Nové přestupkové právo*. nakl. Leges, s.r.o., Praha 2017, str. 315 a násl.), právní postavení poškozeného v řízení o přestupku je limitováno,

a to mj. z hlediska možnosti podat opravný prostředek, jelikož poškozený nemůže brojit přímo proti rozhodnutí o vině. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 9 As 61/2008-46, „*Posuzování viny a trestu obviněného z přestupku se nachází mimo sféru ovlivnitelnou procesní aktivitou poškozeného jako účastníka řízení, neboť toto je - jak již bylo řečeno - svěřeno výlučně do rukou státu, který naplňuje veřejný zájem na stíhání jednání naplňujícího znaky skutkových podstat přestupků. Poškozený tedy nemá subjektivní veřejné právo na to, aby byla správním orgánem vyslovena vina obviněného z přestupku, a tudíž nemůže být dotčen na svých právech tím, když takové rozhodnutí není správním orgánem vydáno, resp. je vydáno rozhodnutí jiné, v daném případě rozhodnutí o zastavení řízení. Tímto rozhodnutím totiž není poškozený žádným způsobem zkrácen na svém právu domáhat se cestou občanskoprávní žaloby náhrady škody vůči tomu, kdo byl v původním řízení obviněn z přestupku, a v občanském soudním řízení pak navrhopat důkazy k prokázání svého tvrzení, že uvedená osoba za způsobenou škodu skutečně odpovídá. Pokud přestupkové řízení neskončilo rozhodnutím o tom, že byl spáchán přestupek, a kdo jej spáchal, soud v občanském soudním řízení není výsledkem takového přestupkového řízení vázán (§ 135 odst. 1 o. s. ř. a contrario).*“

V daném případě je zjevné, že Společenství pro dům Čihákova 871/15 podalo rozklad proti rozhodnutí jako celku, nicméně nároku tohoto podatele jako poškozeného se týkal pouze výrok VII. Pouze vůči němu byl tedy rozklad přípustný, nicméně podatel jej právě ve vztahu k tomuto bodu vzal svým podáním ze dne 17. května 2019 zpět, řízení o rozkladu tak v této části bylo podle § 91 odst. 3 správního řádu ex lege zastaveno dnem zpětvzetí. Podatel nemůže podávat rozklad proti výrokům o vině za přestupek, výroku o pokutě či dokonce v rámci rozkladu požadovat změnu rozhodnutí ve smyslu zahrnutí nových skutků naplňujících skutkové podstaty přestupků, vyšší sankce a nápravné opatření. Nehledě na to by takový postup byl v rozporu s právními předpisy, jelikož v případě sankčního řízení je nutno náležitě vymezit předmět tohoto řízení a dále platí zásada reformatio in peius, z uvedeného hlediska je nepředstavitelné, aby druhostupňový správní orgán v rámci řízení o rozkladu rozšiřoval rozsah sankčně postihovaného jednání účastníka řízení a ukládal mu další sankce.

Vycházet je třeba z toho, že podle § 70 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je potenciálním poškozeným osoba, které byla spácháním přestupku způsobena škoda nebo na jejíž úkor se obviněný spácháním přestupku obohatil. Zákon tedy případnou škodu způsobenou poškozenému či bezdůvodné obohacení pachatele (přičemž jde obsahově o totožný pojem jako neoprávněný majetkový prospěch) váže na spáchání přestupku, tudíž mezi protiprávním jednáním, kterým je naplněna skutková podstata přestupku, a vzniklou majetkovou újmou poškozeného, musí být příčinná souvislost. Na straně druhé poškozenému je umožněno využívat i prostředků práva soukromého a není tak limitován mírou náhrady škody, kterou mu přizná správní orgán v přestupkovém řízení.

V daném případě je podstatné, pro jaké skutky (jednotlivá potenciální protiprávní jednání účastníka) Energetický regulační úřad správní řízení zahájil ve vztahu k porušení zákona o cenách v letech 2014 až 2016, a to mj. pro tři dílčí skutky spočívající v uplatnění nesprávné hodnoty množství tepelné energie ve výsledné kalkulaci. Jak bylo uvedeno výše, o přestupky se v tomto případě nejednalo, přičemž by v jejich důsledku nemohla vzniknout účastníkovi řízení majetková újma, jelikož se tato jednání netýkala zahrnování neoprávněných nákladů či nepřiměřeného zisku do ceny. Dále bylo řízení vedeno proto, že účastník řízení zahrnoval do ceny ekonomicky neoprávněné náklady v položkách „Elektrická energie“

a „Výrobní režie“. Jak nicméně prvostupňový správní orgán zjistil, účastník řízení v souladu s příslušnými výslednými kalkulacemi cenu odběratelům vůbec nevyúčtoval (tj. není zde přesně určitelná vazba mezi zahrnutím těchto nákladů do kalkulace a cenou účtovanou odběratelům), přičemž v souhrnu nevznikl účastníkovi řízení neoprávněný majetkový prospěch, jelikož vyúčtoval méně, než vyúčtovat mohl. Rada se v tomto ohledu dále nemůže vyjádřit k položce „Zisk“ v ceně tepelné energie, protože ve vztahu k výši zisku prvostupňový správní orgán řízení nezahájil ani nevedl, každopádně se nejednalo o skutek (nepřiměřený zisk v ceně tepelné energie), který by prvostupňový správní orgán vyhodnotil jakožto jednání naplňující skutkovou podstatu přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách. Rada zdůrazňuje, že v rámci přezkumu nemůže rozhodovat o otázkách, které nebyly předmětem rozhodování na prvním stupni, proto ve vztahu k údajně nepřiměřenému zisku nebylo možno rozhodnout ani výrokem o náhradě škody. Účastník řízení si ve svém podání ze dne 17. května 2019 stěžoval v zásadě na rozsah předmětu správního řízení než na rozhodnutí o náhradě škody ve vztahu ke skutečnému předmětu řízení.

Pokud se jedná o argumentaci podatele porušením § 78 odst. 1 energetického zákona, je třeba konstatovat, že v případě shledání porušení tohoto ustanovení nemůže být automaticky učiněn závěr o poškození odběratele. Vyúčtování plateb za tepelnou energii má obecně rozměr cenový (cena stanovená v souladu s cenovými předpisy obsahující pouze ekonomicky oprávněné náklady a přiměřený zisk) a množstevní (vyúčtování dodaného množství tepelné energie). Ke vzniku škody na straně odběratelů by mohlo dojít jednak vyúčtováním vyšší ceny, než by odpovídalo pravidlům věcného usměrňování, případně vyúčtováním správné ceny, ale za neodpovídající množství tepelné energie. Ačkoliv dle názoru Rady minimálně formální znaky skutkové podstaty přestupku podle § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona účastník řízení naplnil, nedošlo v daném případě k poškození odběratelů, protože stanoveným množstvím tepelné energie následně vyúčtovaným v souhrnu odběratelům účastník řízení dělil náklady vynaložené na zajištění dodávky a zisk. Pokud účastník vycházel z množství tepelné energie měřené na vstupu do rozvodného zařízení, nezahrnoval ztráty v rozvodném zařízení do kalkulace nákladovým způsobem (jakožto náklad na nákup tepelné energie, která nebyla dodána odběratelům), ale fakticky rozúčtoval přímo nakoupené množství tepelné energie. Takovým postupem zjevně nedošlo ke vzniku neoprávněného majetkového prospěchu na straně účastníka řízení.

## VIII. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací orgán dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí nebylo vydáno v souladu s právními předpisy, a to zejména s ohledem na právní hodnocení jednání účastníka řízení. Energetický regulační úřad předně postihoval účastníka řízení za porušení § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách ve vztahu k výsledným kalkulacím, podle nichž však účastník řízení vyúčtování ceny tepelné energie neprováděl, neboť bylo zjištěno, že v průběhu roku účtoval pouze předem stanovenou cenu. Takový postup účastníka řízení byl sám o sobě v rozporu s podmínkami věcného usměrňování, nicméně Energetický regulační úřad pro tento skutek řízení nezahájil, namísto toho posuzoval v těchto fiktivních kalkulacích tepelné energie uvedené množství dodané tepelné energie, ačkoliv tyto hodnoty zjevně neměly dopad na to, že by odběratelům byla vyúčtována právě z tohoto důvodu neodpovídající cena tepelné energie. V důsledku

vyúčtování plateb odběratelům v souhrnu nižších, než by odpovídalo ceně vycházející z výsledných kalkulací (obsahujících neoprávněné náklady) tak nedošlo ani ke spáchání přestupku podle zákona o cenách, jednak z toho důvodu, že cena pocházející z kalkulace zahrnující tyto náklady vyúčtována nebyla, a jednak proto, že by takovým jednáním nebyl získán neoprávněný majetkový prospěch. Pokud se jedná o porušení § 78 odst. 1 energetického zákona, může se Rada autoritativně vyjádřit pouze ve vztahu k předmětu řízení, kde byl posuzován toliko rok 2014, v němž nebyly zjištěné hodnoty průkazné. Ze shromážděných podkladů, jakož i předchozích správních řízení v uvedené věci lze nicméně učinit závěr, že ze strany účastníka řízení dochází k porušení § 78 odst. 1 energetického zákona, byť ne se vznikem neoprávněného majetkového prospěchu, jak dovozují poškození.

S ohledem na tyto skutečnosti Rada zrušila výroky I. až III. napadeného rozhodnutí, neboť jednání tam uvedená buď nenaplňovala znaky skutkové podstaty přestupku, případně by tato jednání (ve vztahu k ekonomicky neoprávněným nákladům) nedosahovala nutné intenzity materiální stránky přestupku. Z tohoto důvodu rozhodla Rada dále i o zrušení výroku o uložení pokuty a výroku o nákladech řízení a rozhodla o zastavení správního řízení, a to s ohledem na důvod uvedený v § 86 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Ve vztahu k rozkladu Společenství pro dům Čihákova 871/15 byl tento zamítnut jako nepřipustný, s výjimkou části směřující proti výroku VII., kdy byl podatelům rozklad přípustný, ale v průběhu řízení o rozkladu jej vzal v této části zpět.

#### **Poučení o opravném prostředku:**

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Jan Pokorný, v. r.  
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

Devátá energetická, s.r.o., prostřednictvím [REDAKCE]  
Společenství pro dům Čihákova 871/15  
Společenství vlastníků jednotek Sokolovská 965 a 966 v Praze  
Společenství vlastníků jednotek Sokolovská 967 a 968 v Praze